

УДК 317. 18. 78

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-207-304-309

СИВОКОНЬ Юрій Михайлович –
старший викладач кафедри мистецької освіти
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8493-7233>
e-mail: yrasivokon@ukr.net

ПЕЧЕНЕНКО Максим Валерійович –
викладач кафедри мистецької освіти
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка,
художній керівник та головний балетмейстер народного
хореографічного ансамблю «Світанок» (м. Кропивницький)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2041-6727>
e-mail: svit-tanok@ukr.net

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

У даній статті розглянуто сутність використання ІКТ у сучасній хореографічній освіті. Автори визначають переваги та недоліки застосування комп'ютерних технологій, а також пропонують огляд деяких спеціальних програм, які можуть бути використані педагогами та студентами під час занять і проходження студентами педагогічної практики.

Застосування комп'ютерних технологій у навчанні сприяє розвитку внутрішньої мотивації студентів, їхній самостійності та самодисципліні, розкривають творчий потенціал, залучають малоактивних та сором'язливих студентів до спільної діяльності.

Комп'ютерні технології стали невід'ємною частиною життя людей і соціум став залежним від технологій і у простих повсякденних завданнях, і у складних видах діяльності. У міру зміни технологій суспільство повинно навчитися пристосовуватися до них.

Світ мистецтва також залучений до цієї тенденції і комп'ютерні технології відкривають можливості для нових видів навчання і нової аудиторії. Комп'ютерні технології допомагають донести мистецтво танцю до мільйонів глядачів за допомогою телебачення, кіно та Інтернету, що докорінно змінило уявлення про танцювальне мистецтво, особливо в останні роки, коли з'являються різноманітні шоу, конкурси, фестивалі, телевізійні передачі тощо, що сприяє популяризації хореографії в будь-яких її видах та жанрах.

За допомогою технології відеоконференцій можна проводити заняття з хореографічних дисциплін, запрошуючи викладачів, які знаходяться в іншому місті чи країні. Також хореографи можуть налаштовувати або репетирувати роботу з танцюристами, які перебувають в різних географічних регіонах. Таким чином, використання технології відеоконференцій є важливим освітнім інструментом, оскільки розширює можливості для танцюристів та хореографів.

Звичайно, танець, представлений за допомогою електронних носіїв, не замінює живого танцю, він є його продовженням і водночас це дієвий спосіб привернути більше уваги до хореографічного виду мистецтва з метою популяризації.

Ключові слова: хореографічна освіта, комп'ютерні технології, майбутній фахівець в галузі хореографії.

SIVOKON Yuriy Mykhailovych –
senior lecturer at the Department of Art Education
of the Central Ukrainian Volodymyr Vinnichenko State
Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8493-7233>
e-mail: yrasivokon@ukr.net

PECHENENKO Maksym Valeriyovych –
teacher at the Department of Art Education
of the Central Ukrainian Volodymyr Vinnichenko State Pedagogical
University, artistic director and chief choreographer of the folk
choreographic ensemble «Svitanok» (Kropivnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2041-6727>
e-mail: svit-tanok@ukr.net

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AS A MEANS OF OPTIMIZING THE PROCESS OF TEACHING CLASSICAL DANCE

This article examines the essence of the use of ICT in the modern educational process in the choreography class. The author presents the advantages and disadvantages of the use of technologies, as well as an overview of some special programs that can be used by teachers and students during classes and during students' pedagogical practice.

There is an urgent need to train teachers in the use of ICT in educational interaction with pupils at various stages of studying choreographic material. Modern pedagogy faces the problematic issue of training competitive specialists with a high level of professional culture, the ability for intellectual, spiritual and professional self-improvement.

Choreographic education, as well as other educational fields, needs to modernize teaching methods and techniques, update the technical side of the educational process, improve the qualifications of teachers, expand their knowledge and skills in using ICT.

The use of technology in education contributes to the development of students' internal motivation, their independence and self-discipline, reveals their creative potential, and engages inactive and shy students in joint activities.

Technology has become an integral part of people's lives and as a society we have become dependent on technology for everything from simple everyday tasks to complex activities. As technology changes, we as a society must learn to adapt to it.

The art world is also involved in this trend, and in fact, technology seems to be opening new doors for new kinds of learning and new audiences. Technology helps bring dance to millions of viewers through television, film and the Internet. These events changed the way many people approached dance. They also changed the idea of what dance is, what it can be. The long-term effects of these changes are yet to be seen, but in a relatively short period of time it appears that dance is gaining a lot of popularity in the media thanks to various shows and programs.

With the help of video conferencing technology, you can conduct dance classes with guest teachers located in other cities or countries. Choreographers can also set up or rehearse work with dancers located in different geographic regions. Thus, the use of video conferencing technology is an important educational and artistic tool, as it expands the possibilities for dancers and choreographers.

Dance presented through electronic media does not replace live dance, it is its continuation. This is an effective way to draw more attention to the choreographic form of art in the hope that more people will appreciate it, learn more about it and want to try their hand at dancing.

Keywords: choreographic education, computer technologies, future specialist in the field of choreography.

Постановка та обґрунтування проблеми дослідження. Сучасне молоде покоління із упевненістю користується різноманітними гаджетами. Особливо це стосується дітей, які змалечку звикають до використання різних приладів як з розважальною метою, так і для навчання. Через воєнні дії, а раніше через карантинні обмеження, діти різних вікових груп, від садочка до студентів та аспірантів змушені навчатися дистанційно. Тож без використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі не обійтись.

Актуальною є потреба в навчанні педагогів використанню ІКТ у навчальній взаємодії із вихованцями на різних етапах вивчення хореографічного матеріалу. Перед сучасною педагогікою стоїть проблемне питання підготовки конкурентноспроможних фахівців з високим рівнем професійної культури, здатністю до інтелектуального, духовного та професійного самовдосконалення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Застосування ІКТ у навчально-виховному процесі це популярна тема для дослідження, але через постійний прогрес у галузі винаходів різноманітних гаджетів ця тема є невичерпною. Вивченням особливостей професійної мистецької педагогічної освіти займалися зарубіжні та вітчизняні науковці, серед яких варто виділити В. Беха, І. Зязюна, С. Лісову, Н. Ничкало та ін.

Питання новацій, модернізації підходів до викладання та професійної підготовки майбутніх вчителів у галузі мистецької освіти висвітлені в роботах таких авторів, як Л. Масол, О. Рудницька, О. Щоколова, Г. Падалка та ін.

Теоретико-методологічні аспекти професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів окреслено у працях Г. Васяновича, Н. Кузьміної, В. Лозової, В. Сластьоніна, О. Сухомлинської, Л. Хомич, О. Щербакова, М. Ярмаченка та ін.

Мета статті: дослідити сучасні тенденції фахової вищої освіти в галузі хореографії з використанням інноваційних технологій

Виклад основного матеріалу дослідження. Танець є невід'ємною частиною культурного життя народу, адже народні танці супроводжують усі визначні події і свята в якості презентації краси та духовності українців, а класичний танець є необхідним елементом театральної вистави, оперного дійства тощо, у будь-якому своєму прояві існує одночасно із суспільством.

Сучасна молодь, діти знаходяться в постійному контакті із різноманітними пристроями, апаратурою, приладами, а необхідність використання дистанційних форм навчання змушують і старше покоління активно залучати різні гаджети в повсякденне життя і професійну діяльність також.

Тому хореографічна освіта, так само як і інші освітні галузі, потребує осучаснення методики та прийомів викладання, оновлення технічної сторони навчально-виховного процесу, підвищення кваліфікації педагогів, розширення їхніх знань та умінь у користуванні ІКТ.

Існує думка, що мультимедійні навчальні середовища, які уже створені групою діжیتال-професіоналів та педагогів-хореографів, поєднують електронно-підтримувальні зображення, звук, текст та графіку з живими виступами і завдяки цьому роблять можливим індивідуальне навчання, співпрацю, забезпечують зворотній зв'язок та творчу взаємодію між носієм та користувачем. Пояснювальна інструкція до використання або послідовності дій може бути виражена письмово (текст на екрані комп'ютера) або в аудіо формі (переказ), алгоритм дій може бути зображено статично (фотографії, графіки, символи або карти) або динамічно (відео, інтерактивні зображення, анімація) [8].

Навчання за допомогою комп'ютера є інтерактивним мультимедіа, одним з найважливіших застосувань технології ІКТ. Цей засіб є найбільш доступним як для здобувачів освіти, так і для педагогів, адже дане технологічне нововведення не вимагає специфічних знань фахівців з комп'ютерного програмування. Інтерактивне мультимедіа складається з усіх вищезазначених елементів (тобто текст, зображення, звук, графіка тощо), усі вони включені в навчальне середовище, в якому творчі дії та запити відіграють головну роль [7].

Свідчення педагогів-практиків доводять, що комп'ютерні технології можуть запропонувати можливості для індивідуальних форм роботи з вихованцями, як то інструктажі, співпраця, спілкування та зворотні зв'язок [9]. Але так як комп'ютерні технології застосовуються в більшості своїй для поліпшення розуміння інструкцій та сприяють виконанню дій, вони не можуть замінити рухи, тобто безпосередній показ рухів та жестів викладачем.

Нові інновації у різних сферах життєдіяльності людини, і в освітній галузі зокрема, створили передумови для залучення комп'ютерних технологій у навчання. За останні два десятиліття технологія надзвичайно зросла і змінила світогляд людей. Результатом є використання комп'ютерних технологій та Інтернету і в повсякденному житті, в освітньо-виховних процесах та майже в усіх видах людської діяльності. У звіті дослідницького центру П'ю за 2015 рік було зроблено висновок, що 92% з 12–17 років користуються Інтернетом щодня [7]. Цей відсоток лише збільшився за останні п'ять років. Перед керівниками закладів освіти постало нагальне питання про залучення ІКТ у навчальний процес, що

могло би активізувати пізнавальну діяльність учнів, студентів, аспірантів. Наприклад, до 2013 року Apple продала понад 4,5 мільйона iPad в навчальних закладах США. Окрім використання iPad, серед інших сучасних тенденцій – 32 планшетні пристрої, комп'ютерні інструкції, 3D-друк і навіть ігри у віртуальну реальність [8].

Для ефективного засвоєння здобувачами практичних знань та навичок можна використовувати YouTube для представлення або пошуку інформації. Педагоги, створюючи власний контент, можуть завантажувати власні відео, пропонувати студентам відеоресурси інших досвідчених авторів, щоб активізувати навчання, зацікавити та візуально залучити молодь до навчального процесу. Майк Крістіансен, викладач соціальних досліджень у середній школі Кент-Меридіан, повідомляє, що інтеграція YouTube та відео є одним із основних способів залучення здобувачів та змінює структуру курсу, щоб бути більш орієнтованою на студентів. Технології постійно розвиваються, пронизують усі рівні освіти і потребують постійних досліджень, щоб підтримати використання цих нових тенденцій.

Викладачі самі мають вирішувати який вид технології обрати, яким буде її зміст і яким чином потрібно досягти взаємодії із вихованцями, щоб отримати від них зворотний зв'язок та мотивувати їх на досягнення успішного результату [9]. Викладачі повинні визначити обґрунтованість нових технологічних вимог і вирішити, чи покращать ці нові пристрої та методи навчання студентів чи просто відволікають увагу від занять.

Основними перевагами використання комп'ютерних технологій під час дистанційного навчання є залучення та мотивація студентів, доступ до інформації, простота спільних проектів та можливість досягнення більшої кількості стилів навчання. Новіші технологічні інтеграції, такі як навчальні відеоігри, є прекрасними способами залучити студентів на їхніх умовах. Коли студенти відчують зв'язок сучасної дійсності із своїм навчанням, вони можуть довше брати участь у навчальній діяльності і, в свою чергу, краще розуміти матеріал [8].

Певною мірою дистанційне навчання за допомогою ІКТ мотивує здобувачів до діяльності, до навчання, до самостійного вирішення проблем, дозволяє розкритися їхнім можливостям при відсутності глядачів та критики з їхньої сторони, а малоактивні студенти можуть вивільнити власний творчий потенціал.

Багато педагогів із задоволенням випробовують новітні методи та активно проводять нові стратегії викладання хореографічних дисциплін. Комп'ютерні технології забезпечують корисну візуальну та звукову підтримку педагогів та студентів під час викладання та вивчення танців. Педагоги можуть знайти підтримку та тренінги з відео та засобів масової інформації для підтримки своїх занять, надаючи студентам більш досконалий та практичний досвід танцю. Більш традиційні танцювальні класи також включають використання комп'ютерів, смартфонів, планшетних пристроїв, відеозв'язку та освітніх платформ в Інтернеті.

Animoto, Coaches Eye, Evernote та Acclaim – це кілька конкретних програм для смартфонів, які педагоги-хореографи використовують зараз в процесі вивчення хореографічних дисциплін. Ці програми

дозволяють студентам з'єднувати зображення та музику у відео, записувати та переглядати техніку виконання танцю, вести журнал та самовдосконалюватися, а також спілкуватися за допомогою тематичних дискусій в Інтернеті [9].

Обговорюються три додаткові нові технологічні інструменти, які можуть перетворити танцювальний світ:

1. оцифровані танцювальні нотації можуть створити цифровий танець для документації та можуть бути заміною Labanotation;

2. GoPro і дрони можуть знімати важкодоступні кути і створювати досвід віртуальної реальності за допомогою 360-градусної відеотехнології. Це новий захоплюючий процес, який вимагає спеціальної підготовки та наявності ще однієї людини для управління дроном;

3. нові «E-Traces» – це танцювальне взуття з невеликим пристосуванням, яке може зафіксувати кроки, рух та тиск танцівника на ноги. Це дозволяє підтримувати віртуальний зворотний зв'язок та корекцію з розміщенням та балансом [13].

Танці тепер доступні як ніколи, оскільки будь-хто може переглядати та навчатись в Інтернеті за відео на YouTube. Усе, від неофіційних навчальних відео до повнометражних балетів, хореографічних номерів, релетейшн процесів тепер доступне для навчання в хореографічному залі, аудиторії та для публічного перегляду. Такі компанії, як CLI Studios, платформа онлайн-обміну класами танців, дозволили працювати з професійними танцюристами, не виходячи з власної студії [9]. Ця компанія працює з метою підготовки викладачів та навчання студентів за допомогою уроків танцювальних відео в прямому ефірі.

Однією з переваг інтеграції комп'ютерних технологій у процес викладання хореографії є використання відеозапису для миттєвого візуального зворотного зв'язку. Незалежно від того, чи мають студенти танцювальну студію або дзеркала для самокорекції, відео може надати більш точну оцінку майбутнім хореографам, оскільки вони мають змогу спостерігати за рухами в уповільненому темпі або крупним планом при повторенні. Інші викладачі висловлюють думку, що, хоча словесна корекція є корисним інструментом, технологія смартфонів та запис «дали швидкі позитивні результати в технічному розвитку танців студентів» [10]. З рештою, використання комп'ютерних технологій у хореографічній освіті може покращити заняття, орієнтовані на студентів, які внутрішньо вмотивовані на активну участь у навчанні, що призводить до подальших досліджень у позанавчальний час [11].

Звичайно, використання комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі має певні недоліки. По-перше, мова йде про брак ресурсів, обмежений досвід викладачів та бюджетні обмеження [4, с. 314]. Не маючи ресурсів та досвіду для належного впровадження технологій, це може легко стати перепоною у досягненні успішних результатів навчання, створити підґрунтя для неправильного засвоєння знань та навичок. Або використання даних технологій може бути недоступним для певних закладів освіти або ж здобувачів, які під час дистанційного навчання знаходяться вдома й не мають можливості вільного доступу до інтернету та не можуть дозволити собі купити сучасні гаджети, як то E-Traces або GoPro і дрони.

По-друге, інші педагоги висловлюють занепокоєння тим, що комп'ютерні технології перешкоджатимуть кінестетичному досвіду, замінюючи його на «сидіння, клацання, спостереження та друк» [11]. Доктор Міла Парріш висловлює занепокоєння, що комп'ютерні технології, які використовуються для хореографічної освіти, можуть вилучити експериментальну частину мистецтва і перетворити його на «вид глядачів». Якщо імпровізацію та експериментальні рухи вилучити з творчого процесу, це може призвести до меншого фізичного вираження в танці. У відповідь на переваги та обмеження нових технологій у хореографічній освіті, доктор Парріш закінчує це наступним твердженням:

«Отже, ми – як викладачі танцю та дослідники – повинні пам'ятати, що комп'ютерні технології – це лише інструмент вдосконалення танцю та навчання танцям, і що вони мають на меті підсилити справжній фізичний рух, а не замінити його. Коли їм відводиться належне місце в хореографічній освіті, комп'ютерні технології може запропонувати багато чого, що максимізує різноманітність можливих танців, які можуть створити студенти. Це дозволяє студентам не тільки виконувати чужі танці в Інтернеті, але й створювати власні танці, тим самим демонструючи, що їм відводиться життєво важливе місце в танцях як хореографів, критиків, аналітиків та виконавців. Що стосується професії майбутнього хореографа, комп'ютерні технології можуть дати більш широке уявлення про те, що таке викладання: не лише інструктувати та передавати знання та вміння, але викликати в кожному студенті те, що вони здатні робити» [11].

Уявлення студентів про використання комп'ютерних технологій у хореографічній освіті в першу чергу позитивні, особливо коли йдеться про використання смартфонів та отримання відеовідзвівів. Здобувачі висловлюють думку, що віддають перевагу відеовідзивам перед усними або колективними завдяки «швидки позитивні результати» [10]. Студенти не тільки віддають перевагу використанню відео зворотного зв'язку та інтеграції технологій, вони більш схильні вдосконалювати техніку, коли отримують миттєвий візуальний зворотний зв'язок.

У рамках дослідження Будей та Джонса 2018 року щодо взаємодії студентів з технологічною інтеграцією, майбутні хореографи стверджували, що комп'ютерні технології дозволяють їм «досягти більшого відчуття кінестетичного усвідомлення своєї танцювальної діяльності» [10]. Дослідники помітили, що це відповідає дійсності, відзначаючи, що фізичний рух та якість танцю покращилися після відеоогляду, спостереження та зворотного зв'язку. Незважаючи на те, що потрібно провести більш глибокі дослідження сприйняття викладачами та студентами технологій комп'ютеризації хореографічної освіти, очевидно, що нові методи інтеграції мають як переваги, так і обмеження [10].

Але все одно не можна не помітити позитивного впливу використання ІКТ в навчально-виховному процесі, особливо в умовах карантину або воєнних дій, які останні часом розгорнулися в нашій країні. У подібних ситуаціях інноваційні технології допомагають підтримувати взаємозв'язок між студентами та викладачами, продовжувати навчання і здобування освіти.

Однією з танцювальних компаній, що займає перше місце в галузі танцю та технологій, є Troika Ranch. Troika Ranch було сформовано в 1994 році Доун Марі Стоппієлло та Марком Конільо для створення динамічних, складних мистецьких творів, що поєднують традиційні елементи танцю, музики та театру з інтерактивними цифровими медіа [12]. Пара вперше працювала разом у 1987 році, коли обидва були студентами Каліфорнійського інституту мистецтв. У той час група музикантів зламала такі пристрої, як радіокеровані машини та ігрові контролери і налаштувала їх для використання в живих виступах. М. Конільо, новатор у цій галузі, зміг створити програмне забезпечення, яке могло «бачити» інформацію із зламаних сенсорних пристроїв, розмічених на тілі М.Стоппієлло, що дозволило їй рухам керувати синтезаторами музики та іншими різними пристроями [12].

Система, створена М. Конільо, стала відомою як MidiDancer і спершу вона була досить простою у використанні. Перший пристрій MidiDancer складався з двох датчиків, прикріплених до передавача (від радіокерованих автомобілів), потім датчики були закріплені на руках і ногах танцюристів, кожен датчик використовувався для вимірювання згинання суглоба (ліктя або коліна). Дані, зібрані з датчиків, надсилалися через передавач на комп'ютер, де ця інформація використовувалася для управління синтезаторами музики. У першому танцювальному творі, створеному М. Стоппієлло та М. Конільо в кінці 1980-х, брали участь чотири виконавці, кожен з яких мав два датчики, один на лікті та один на коліні, які керували звуком, що залишався незмінним протягом усього твору [12].

Ця рання комп'ютерна технологія призвела до технологічного та естетичного прогресу, і, використовуючи новий та вдосконалений MidiDancer, М. Стоппієлло та М. Конільо створили твір під назвою In Plane. Концепція твору полягала в тому, що вони знімали на відеокасету танці М. Стоппієлло, переміщали відео на диск і використовували MidiDancer, щоб М. Стоппієлло контролювала відтворення відео. Таким чином, вони змогли створити дует між М. Стоппієлло та її віртуальним «я» [12].

Естетичні експерименти та технічні інновації цих виконавців вдосконалили хореографічні можливості спільного використання танцю та технологій. Хоча компанія Troika Ranch відома своїм використанням технологій у танці, це, звичайно, не єдина танцювальна компанія, яка це робить. Багато хореографів застосовують комп'ютерні технології в танцях, хоча вони, як правило, стосуються конкретного твору, а не є невід'ємною частиною місії компанії.

Наприклад, у «Біпед» (1999) Мерс Каннінгем використовував оптичні пристрої фіксації руху для запису рухомих тіл танцюристів. Потім запис перенесли у цифрові тривимірні зображення рухомих тіл, і танцюристи виступали разом із проектованою анімацією. Використовуючи ту ж ідею, Білл Т. Джонс створив Ghostcatching (1999), який взяв танець до віртуальної інсталяції перформансу, що складається з проєктованих анімацій, показаних без живих танцюристів на сцені [8].

Комп'ютерні технології можуть бути використані в танці різними способами – від перших етапів твору до кінцевого результату; однак, чим раніше в творчий процес інтегрується технологія, тим ефективніше вона стає. Корисно мати це на увазі, навіть якщо

комп'ютерна технологія використовується логістично, щоб хореографи та танцюристи могли створювати твори, коли вони фізично не знаходяться в одному місці. Використання технології відеоконференцій дозволяє з'єднати танцюристів та хореографів, розділених географічно, дозволяючи їм створювати та виконувати спільні роботи.

Використання комп'ютерних технологій може бути чудовим інструментом для танцюристів, але дуже важливо, щоб вони відповідали творчому процесу та естетичі продукту. Важливо, щоб технологія була пов'язана зі змістом танцю – слугувала основній ідеї твору. Марі Стоппієлло з Troika Ranch вважає, що між засобами масової інформації, що використовуються, і контекстом роботи має бути зв'язок. Вона каже: «Я вибираю тип сенсорної системи, виходячи з того метафоричного значення, яке я хочу додати до твору поруч із типом хореографії, яку я хочу бачити та використовувати» [12].

Важливим є використання комп'ютерних технологій, які відповідають художнім задумам твору. Було б помилкою ігнорувати комп'ютерні технології, доступні хореографам у ХХІ столітті, суспільство могло б отримати традиційний концертний танець як «музейний» експонат, а не живе художньо-естетичне мистецьке явище, яке продовжує розвиватися. Отже, використовуючи ІКТ, хореографи повинні зберегти актуальність та цілісність власної викладацько-хореографічної діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Багато викладачів вважають, що інтеграція технологій має численні переваги для навчання студентів, внутрішньої мотивації до хореографічної діяльності та досягнення успішних результатів. Однак існує думка про те, що ці переваги виникають лише тоді, коли технологія використовується правильно.

Якщо педагоги не отримують вчасної професійної підготовки до використання ІКТ, особистого розвитку, необхідного для впровадження нових стратегій у викладанні танцю, то результат взаємодії студента і викладача може бути непередбачуваним, нижчим за очікуваний.

Тож заміна старих методів на нові не завжди призводить до бажаного результату. Потрібно оптимізувати традиційні методи та прийоми і поєднати їх із використанням ІКТ.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Буксікова О. Б., Климova І. А. Вплив класичного танцю на становлення виконавської культури учнів. *Наука. Мистецтво. Культура*. 2017. № 1. С. 140–147.
2. Буцик С. В. Від інститутів культури до інститутів культури: історико-педагогічний екскурс. *Вісник Київського державного університету культури і мистецтва*. 2016. № 2. С. 139–147.
3. Гальперін П. Я. Лекції з психології: навч. посіб. К., 2002. 280 с.
4. Бальна хореографія як паралель минулого і сьогодення. *Мистецькі пошуки: збірник наукових праць*. Суми: ФОП Цьома С.П., 2020. С. 321–325.
5. Психологічні характеристики танцювального спорту. *Дні науки 2020: матеріали студентської наукової онлайн-конференції, 22 жовтня 2020 року, м. Суми*. Суми: ФОП Цьома С. П., 2020. С. 68–70.
6. Sorrentino, R. A Simulation of Internet Enhanced Motor Learning, 2000. 145 p.
7. Trust Torry. «Why Do We Need Technology in Education». *Journal of Digital Learning in Teacher Education*. 2018. С. 54–55.

8. Tech Tools That Could Transform the Dance World, 2017 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://www.dancemagazine.com/36988-2307060178.html>

9. CLI Studios [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: www.clistudios.com

10. BudaY Csaba, and Evan Jones. «Self and Peer Review in Dance Classes Using Personal Video Feedback». *Contemporising the Past: Envisaging the Future*. 2015. С. 1–12.

11. Parrish Mila. «Technology in Dance Education». *International Handbook of Research in Arts Education*. 2007. С. 1381–1398.

12. Stoppiello Dawn. 2011. «TRANSLATION: Words Movement Bits» [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://troikaranch.org/>

13. DANCE AND THE USE OF TECHNOLOGY [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: https://etd.ohiolink.edu/apexprod/rws_etd/send_file/send?accession=akron133614843_0&disposition=inlin

REFERENCES

1. Buksikova, O. B., Klymova, I. A. (2017). Vplyv klasychnoho tantsyu na stanovlennya vykonavs'koyi kul'tury uchniv. [The influence of classical dance on the formation of performing culture of students] Kyiv.
2. Butsyk, S. V. (2016). Vid instytutiv kul'tury do instytutiv kul'tury: istoryko-pedahohichnyy ekskurs. [From cultural institutes to cultural institutes: a historical and pedagogical excursion.]. Kyiv.
3. Hal'perin, P. YA. (2002). Lektsiyi z psykholohiyi: navch. posib. [Lectures on psychology], Kyiv.
4. Bal'na khoreohrafiya yak paralel' mynuloho i s'ohodennya. [Ballroom choreography as a parallel between the past and the present]. Sumy.
5. Psykholohichni kharakterystyky tantsyuval'noho sportu. [Psychological characteristics of dance sports.]. Sumy.
6. Sorrentino, R. A Simulation of Internet Enhanced Motor Learning, 2000.
7. Trust Torry. (2018). «Why Do We Need Technology in Education». *Journal of Digital Learning in Teacher Education*.
8. Tech Tools That Could Transform the Dance World (2017). <https://www.dancemagazine.com/36988-2307060178.html>
9. CLI Studios. www.clistudios.com
10. BudaY Csaba, and Evan Jones. «Self and Peer Review in Dance Classes Using Personal Video Feedback». (2015).
11. Parrish Mila. «Technology in Dance Education» (2017). <https://troikaranch.org/>
12. Stoppiello Dawn. (2011). «TRANSLATION: Words Movement Bits» <https://troikaranch.org/>
13. DANCE AND THE USE OF TECHNOLOGY. https://etd.ohiolink.edu/apexprod/rws_etd/send_file/send?accession=akron133614843_0&disposition=inlin

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

СИВОКОНЬ Юрій Михайлович – старший викладач кафедри мистецької освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх хореографів.

ПЕЧЕНЕНКО Максим Валерійович – викладач кафедри мистецької освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, художній керівник та головний балетмейстер народного хореографічного ансамблю «Світанок» (м. Кропивницький).

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх хореографів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SIVOKON Yuriy Mykhailovych – senior lecturer at the Department of Art Education at the Central Ukrainian Volodymyr Vinnichenko State Pedagogical University.

Scientific interests: professional training of future choreographers.

PECHENENKO Maksym Valeriyovych – teacher at the Department of Art Education of the Central Ukrainian Volodymyr

Vinnychenko State Pedagogical University, artistic director and chief choreographer of the folk choreographic ensemble «Svitanok» (Kropivnytskyi).

Scientific interests: professional training of future choreographers.

Стаття надійшла до редакції 12.10.2022 р.

УДК 378.14:76

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-207-309-314

СПНУЛ Ігор Васильович –

заслужений працівник культури України, доцент,
доцент кафедри мистецької освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8851-2198>

e-mail: spinuligor75@gmail.com

СПНУЛ Олена Миколаївна –

заслужений працівник культури України,
старший викладач кафедри мистецької освіти

Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5647-9423>

e-mail: spinuligor75@gmail.com

**ОСОБЛИВОСТІ ЕСТЕТИЧНО-ЦІННІСНОГО СПРИЙНЯТТЯ
СУЧАСНОГО СПОРТИВНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ**

У статті автори розглядають проблему взаємодії спорту та мистецтва. У сучасній культурі спорт і мистецтво є одними з основних сфер життя людини. Традиційно спорт і мистецтво розглядаються як взаємовиключні соціокультурні явища. В останні десятиліття ситуація змінилася: перетворення спорту в глобальне явище потребує наукового дослідження взаємовпливу спорту та політики, спорту та економіки, спорту та міжнародного співробітництва.

У рамках даного дослідження актуальним видається питання про співвідношення спорту та мистецтва. У статті зроблено спробу не лише розглянути проблему взаємодії двох культурних феноменів: спорту та мистецтва, а через аналіз спортивного бального танцю поставити питання про існування певного «набору» візуально-виражальних засобів, які дозволяють розглядаючи танцювальний спорт не лише як вид спорту, а й як мистецький, витвір мистецтва з певною естетичною цінністю та виразністю. Зроблено висновок, що танцювальний спорт, більше, ніж будь-який інший техніко-естетичний вид спорту, відкритий мистецтву. Естетична виразність притаманна всім видам спорту, але проявляється і функціонує вона по-різному. Щодо танцювального спорту, на думку авторів, в цьому виді спорту відбувся синтез спорту та мистецтва. Розвиток танцювального спорту відбуватиметься не шляхом підвищення фізичних можливостей рівня технічної майстерності, а шляхом збільшення виражальних можливостей людської тілесності, де немає межі.

Багатогранний світ, який проходить через призму людського сприйняття та уяви, перетворюється на зміст танцювального образу і є його хореографічним відображенням, отже спортивний бальний танець – це сучасний витвір мистецтва, що проявляється через майстерне володіння танцівником власним тілом і вміння передати весь накопичений досвід, щоб захопити глядача та залучити його у світ прекрасного.

Ключові слова: спорт, фізична культура, спортивні танці, спортивні бальні танці, рух, пластика, ритм, імпровізація.

SPINUL Ihor Vasylyovych –

Honored Worker of Culture of Ukraine, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Art Education

of the Central Ukrainian Volodymyr Vinnichenko State Pedagogical
University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8851-2198>

e-mail: spinuligor75@gmail.com

SPINUL Helen Mykolaivna –

Honored Worker of Culture of Ukraine,

Senior Lecturer of the Department of Art Education

of the Central Ukrainian Volodymyr Vinnichenko State Pedagogical
University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5647-9423>

e-mail: spinuligor75@gmail.com